

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Акоев И. Г. Современные проблемы радиобиологии ЭМИ радиочастотного диапазона // Радиобиология. — 1980. — 20, №1. — С. 3-8.
2. Бездольная И. С., Думанский Ю. Д., Смоля А. Л. О биологической активности электромагнитного поля декаметрового диапазона частотой 24 МГц // Врачеб. дело. — 1991. — №3. — С. 49-51.
3. Суворов Н. Б., Медведева М. В., Василевский Н. Н. и др Кумуляция биологических эффектов микроволн и ее отражение в поведении, работоспособности, приросте массы тела и состоянии нейронов головного мозга // Радиобиология. — 1989. — 29, №5. — С. 660-666.

Наук.-дослід. ін-т загальної і комунальної гігієни ім. О. М. Марзеєва
М-ва охорони здоров'я України, Київ

Матеріал надійшов
до редакції 16.03.92

УДК 616.367-089.48-089.819.4

Р. І. Вайда, О. Б. Слабий, А. Р. Вайда, О. Г. Шульгай

Новий спосіб канюлювання загальної жовчної протоки в експерименті

Предлагаемый способ канюлирования общего желчного протока прост, легко выполним и позволяет проводить исследование гидродинамики желчи, желчеобразование в течение необходимого времени. После удаления холедохостомной трубы герметичность системы полностью сохранится. В результате гидростатического давления желчи стени инвагинированной культи пузирного протока быстро спадают и перекрывают ее просвет, а наличие кисетного капронового шва в устье культи препятствует дививагинации. В результате интенсивной репарации серозной и субсерозной оболочек, покрывающих пузирный проток, происходит быстрое закрытие стомы. Эффект предлагаемого способа канюлирования общего желчного протока через инвагинированную культуру пузирного протока подтверждается нормальным течением по-слеоперационного периода, отсутствием желчных свищей после удаления трубы.

Вступ

Для вивчення жовчеутворення та гідродинаміки в умовах непрохідності жовчної протоки, а також після корекції холестазу в експериметі широко використовується метод канюлювання холедоха катетером через куксу жовчного міхура [1, 2]. Але після хірургічної корекції холестазу (холедоходуоденостомії) вимання катетера не забезпечує швидкого зростання стінок кукси міхурної протоки і надійного запобігання утворенню жовчних нориць. Тому метою нашого дослідження стала розробка такого способу канюлювання загальної жовчної протоки, який був би позбавлений недоліків згаданого вище методу. Відмінність запропонованого нами способу від того, що й досі широко використовується, складається з того, що тунель до отвору загальної жовчної протоки формується з серозного покриву інвагінацією в нього кукси міхурової протоки, що дозволяє досягти надійної герметичної облітерації після вимання катетера.

Методика

Канюлювання здійснювали так. При загальній анастезії у тварини учиняли серединну лапаротомію від мечовидного відростку до пупка. Рану

© Р. І. ВАЙДА, О. Б. СЛАБИЙ, А. Р. ВАЙДА, О. Г. ШУЛЬГАЙ, 1992

Схема канюл

швидко ро
ї переходу
ми міхурн
тискач, на
печінкою
Міхур вий
Іноді у со
перерізанн

апазона //
ти электро-
— 1991. —
ческих эф-
массы тела
С. 660-666.
л надійшов
ї 16.03.92

ст, легко
и, желче-
охостом-
зультате
пузырно-
кисетино-
В резуль-
ывающих
редлагает
нирован-
нием по-
удаления

охідності
широко
з куксу
оледохо-
ростання
ю жовч-
ного спо-
бавлений
и спосо-
того, що
ного по-
досягти

учиня-
а. Рану

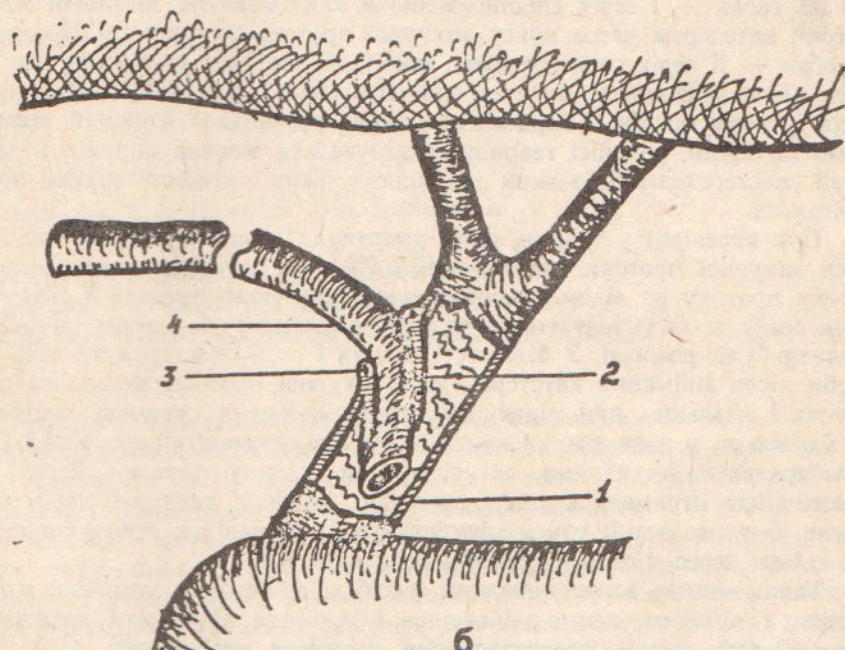
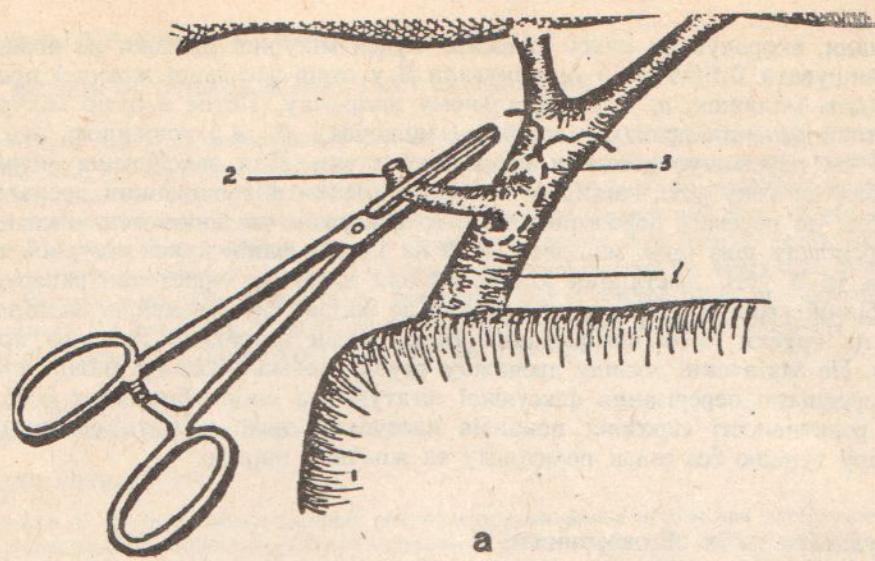

Схема канюлювання загальної жовчної протоки. Пояснення у тексті.

швидко розводили ранорозширювачем. На шийку жовчного міхура у місці його переходу у міхурну протоку накладали два затискачі. Поміж затискачами міхурну протоку перерізали. Підтягуючи дотори за проксимальний затискач, надрізали очеревину вздовж передньої складки поміж міхуром та печінкою і за допомогою марлевого тупфера видаляли міхур з ложа. Міхур вимали, а його ложе вшивали двома-трьома кетгутовими швами. Іноді у собак жовчний міхур мав брижу і тоді його легко вимали після перерізання брижі. Дистальний затискач з міхурної протоки (малюнок, а)

знямили, вкорочували куксу (довжина кукси міхурної протоки не повинна превищувати 0,5-0,6 см) і інвагінували її у отвір загальної жовчної протоки (див. малюнок, а, 1) у дистальному напрямку. Потім в отвір міхурної протоки вводили дренажну трубку (малюнок, б, 4) довжиною, яка на 1-1,5 см перевищує довжину скороченої кукси. Для запобігання міграції трубки до боку устя загальної жовчної протоки або випадіння дренажної трубки до черевної порожнини катетер фіксували за допомогою кисетного капронового шва (див. малюнок, б, 3) на інвагінованій куксі міхурної протоки та її усті. Дисталний кінець трубки виводили через контрапертуру на бічній стінці і додатково фіксували до шкіри. Рану зшивали. Зовнішній кінець трубки після вимірювання тиску жовчі закривали гумовою пробкою. По закінченні досліду дренажну трубку виймали без труднощів після попереднього перерізання фіксуючої лігатури на шкірі. Внаслідок особливої реактивності серозних покривів наступала дуже швидка облітерація отвору тунелю без ознак перитоніту та жовчних нориць.

Результати та їх обговорення

Проведене нами дослідження динаміки тиску жовчі у тварин, у яких була перев'язана загальна жовчна протока і зроблені подальша (через 20 діб після холестазу) холедоходуоденостомія за запропонованою нами методикою (15 собак — I серія спостережень) й канюлювання загальної жовчної протоки катетером через куксу міхурної протоки за методом Піковського (16 собак — II серія спостережень), показало, що тиск жовчі під час холестазу і його корекції змінюється односторонньо. Але після виймання катетера у двох тварин II серії спостережень розвинувся жовчний перитоніт і вони загинули; у однієї тварини сформувалася жовчна нориця. У тварин I серії спостережень будь-яких ускладнень після виймання трубки не спостерігалося.

При перевірці у тварин, яких умривили, герметичності й надійності кукси міхурної протоки нагнітанням 0,5%-ного розчину синього еванса у жовчну протоку за відомою методикою після попереднього II перетискування зразу ж над співутям холедоходуоденостоми і у воріт печінки результати були різними. У більшості тварин I серії спостережень вже через 3 доби після виймання катетера кукса міхурної протоки виявилася герметичною. І тільки при підвищенні тиску всередині жовчної протоки до 300 мм вод.ст. у двох тварин кукса виявилася негерметичною. Синій Еван-са забарвлював й тканини, які оточували жовчну протоку. Через 7 діб герметичність отримана в усіх тварин цієї групи. У тварин II серії спостережень (без інвагінації кукси міхурної протоки) надійна герметичність настає тільки через місяць після виймання катетера.

Таким чином, запропонований спосіб канюлювання загальної жовчної протоки є простим, легко здійсненим і дозволяє провадити дослідження гідродинаміки жовчі, жовчеутворення протягом необхідного часу. Після виймання холедохостомної трубки герметичність системи цілком зберігається. Внаслідок гідростатичного тиску жовчі стінки інвагінованої кукси міхурної протоки швидко спадаються і перекривають устя кукси. Наявність кисетного шва в усті кукси міхурної протоки попереджує реінвагінацію кукси після виймання катетера. У зв'язку з швидкою тканинною репарацією серозної й субсерозні оболонок, які покривають міхурну протоку, відбувається й швидке заростання томи. Цим досягається не тільки профілактика перитоніту і жовчних нориць, але й розвиток у після операційний період «несправжнього міхура».

The proposed method of studying bile has completely preserved the cystic duct and presence of purulent material. Good reparation was effected by rapid closing of the wound by means of the suture course and absence of

Medical Institute
Ministry of Pub

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1. Курлат Н. З
турации же
  2. Пикновский
— № 9 — С

Тернопол. мед.
М-ва охорони

УДК 616.45—001

Корекція протеолізу в крові

В эксперименте сорного возбудителя кишечных гельминтов при стрессе, сопровождающемся проинфицированием, предупреждение стрессорного гибивтора повреждений

Вступ

Відомо, що силенням і болічної фінтенсивності нення [36].

ІСНЯ [3,0] Мета
та вміст с

ISSN 0201-847

и не повинна
овчної прото-
твір міхурної
чиною, яка на-
гання міграції
іння дренажної
го кисетного
міхурної про-
контрапертуру
ли. Зовнішній
умовою проб-
руднощів після
слідок особли-
ка облітерація

н, у яких була
(через 20 діб
нами методи-
альної жовчної
ом Піковського
і під час холе-
к виймання ка-
чний перитоніт
риця. У тварин
трубки не спо-

сті й надійності
нього еванса у
то п перетиску-
ріт печінки ре-
жень вже через
иявилася герме-
нної протоки до
ю. Синій Еван-
ку. Через 7 діб
и II серії спосте-
реметичність на-
гальної жовчної
ти дослідження
ого часу. Після
истеми цілком
ки інвагінованої
котя устя кукси.
оки попереджує
з швидкою тка-
які покривають
оми. Цим дося-
риць, але й роз-

R. I. Vayda, O. B. Slaby, A. R. Vayda, A. H. Shulgay

NEW METHOD OF COMMON BILIARY DUCT CANNULATION

The proposed method of common biliary duct cannulation is simple, easily performed and permits studying bile hydrodynamics bilogenesis for a necessary time. Tightness of the system is completely preserved after removal a choledochostomical tube. Walls of the invaginated stump of the cystic duct are swiftly abated as a result of hydrostatic pressure and cover its gap. The presence of purse string kapron suture in a stump orifice creates an obstacle to deinvagination. Good reparative properties of serous and subserous membranes, covering the biliary duct, promote rapid closing of stoma. Effectiveness of the proposed method of common biliary duct cannulation by means of the invaginated stump of the cystic duct is confirmed by the smooth postoperative course and absence of a biliary fistula after the tube removal.

Medical Institute,
Ministry of Public Health of Ukraine, Ternopol

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Курлат Н. Э. Определение давления печени и гидродинамика печени при длительной об-
турации желчных протоков. //Клин. хирургия. — 1989. — N 9. — С. 21-23.
2. Пиковский Д. Л. Декомпрессионный дренаж желчных путей //Вестн. хирургии. — 1966.
— N 9. — С. 64-65.

Тернопол. мед. ін-т
М-ва охорони здоров'я України

Матеріал надійшов
до редакції 08.01.92.

УДК 616.45—001.1/3—092.9

Л. М. Тарасенко, Т. О. Дев'яткіна, В. П. Гребенікова

Корекція городоксом надмірної активності протеолізу та вмісту сіалових кислот в крові під час емоційного впливу на кролів

В эксперименте на кроликах изучено влияние острого эмоционального стрес-
сорного воздействия на активность протеолиза и содержание свободных сиа-
ловых кислот в крови в обычных условиях и после предварительного введе-
ния городокса. Установлено, что параллельное повышение их концентрации
при стрессорном воздействии отражает деградацию гликопротеинов и фраг-
ментов, содержащих сиаловые кислоты, под влиянием возросшей активности
протеиназ. Городокс, наряду с угнетением избыточной активности протеоли-
за, предупреждает повышение концентрации сиаловых кислот под влиянием
стрессорного воздействия. Сделан вывод о целесообразности применения ин-
гибиторов протеолитических ферментов с целью профилактики клеточных
повреждений при стрессе.

Вступ

Відомо, що початковий етап розвитку стрес-синдрому характеризується по-
силенням катаболічних процесів [4]. Однак механізми виникнення ката-
болічної фази стресу вивчені недостатньо. Вважають, що підвищення
інтенсивності протеолізу є неспецифічною реакцією на надмірні подраз-
нення [3,6].

Мета цієї роботи — дослідити активність протеолітичних ферментів
та вміст сіалових кислот у крові під час гострого емоційного діяння за

© Л. М. ТАРАСЕНКО, Т. О. ДЕВ'ЯТКІНА, В. П. ГРЕБЕНІКОВА, 1992